

Asia: VN/35022/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle takautuvasti maksettavaa sähköhyvitystä sekä sähkölaskujen maksuaikojen pidennystä koskevaksi lainsäädännöksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Sähköhyvityksen ehdotettu verovapaus

Luonnoksen mukaan sähköhyvitys ei ole veronalaista tuloa (ehdotettu tuloverolain 92 e §). Ilmeisesti myös kuolinpesä voi saada sähköhyvitystä, koska vainajan sähkösopimus on tehty henkilötunnuksella henkilön eläessä.

Ehdotettua tuloverolain 92 e §:ää sovelletaan vuoden 2023 verotuksessa. Tällöin verovapaus ei tule kyseeseen, jos hyvitys maksetaan vasta vuoden 2024 puolella. Voi olla joissakin tapauksissa epäselvää, onko Energiaviraston mahdollista maksaa kaikki lakiluonnoksen 5 §:n tarkoittamat sähköhyvitykset 2023 puolella etenkin, jos asiaan liittyy erityistä selvitettävää. Tämän vuoksi olisi selkeintä, että myös vuoden 2024 puolella mahdollisesti maksettavat sähköhyvitykset säädettäisiin verovapaiksi.

Verohallinnon näkemyksen mukaan sähköhyvitys ei suoraan kohdistu erityisesti mihinkään kustannuksiin, vaan se vain lasketaan tiettyjen kustannusten perusteella. Tästä syystä voitaneen katsoa, että sähköhyvitys ei rajoita sähkömenojen nykysäännösten mukaista vähennysoikeutta verotuksessa. Asiasta olisi selvyiden vuoksi hyvä lausua hallituksen esityksessä.

Hyvityksen saajien joukkoon voi kuulua myös henkilötunnuksella sähkösopimuksen tehneitä maatalousyrittäjiä ja toiminimiä. Selvyiden vuoksi esityksessä olisi hyvä nimenomaisesti käsitellä sähköhyvityksen veronalaisuutta myös näissä tapauksissa. Jos tarkoitus on, että maataloudessa ja elinkeinotoiminnassa käytettyyn sähköön perustuva sähköhyvitys on veronalainen, tästä olisi hyvä mainita tuloverolain 92 e §:n säännöskohtaisissa perusteluissa. Jos hyvityksen tarkoitetaan olevan verovapaa, tulisi asiasta nimenomaisesti säätää maatalouden tuloverolaisissa ja elinkeinotulon verottamisesta annetussa laissa (vrt. eräiden luonnonsuojelullisten sekä vesien- ja merenhoidollisten tukien verovapaudesta säätäminen, HE 197/2020 vp).

Verohallinnon näkemyksen mukaan esityksessä on tarpeen kattavasti ottaa kantaa esityksen vaikutuksiin verotuksessa, jotta vältettäisiin tulkinnanvaraisia tilanteita ja neuvontatarvetta.

Sähkölaskussa esitettävät tiedot

Esitysluonnoksessa ehdotetun takautuvasti maksetusta sähköhyvityksestä annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan "Sähköhyvitys maksetaan hyvityksenä tuensajaan sähkölaskulla jaksotettuna kahdelle laskulle. Edellä 2 momentissa määriteltyä ensimmäistä erää koskeva hyvitys tulee tehdä mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään maaliskuussa 2023 maksuun tulevalla laskulla tai, jos asiakkaalle ei toimiteta laskua maaliskuussa, seuraavalla laskulla. Toista erää koskeva hyvitys tulee tehdä tätä seuraavalla laskulla. Takautuvasti maksettavan sähköhyvityksen tulee ilmetä sähkölaskun erittelystä."

Verohallinto korostaa sähkölaskun erittelyjen selkeyden tarpeellisuutta, koska kotitalousvähennyksenä myönnettävää sähkövähennystä (1013/2022) hakevan asiakkaan tulee sähkölaskulta saada tiedot veroilmoituksensa perusteeksi. Sähköyhtiöiden on lisäksi tärkeää varautua sähköhyvityksiä koskevaan asiakasneuvontatarpeeseen, kuten esityksen sivulla 14 on todettu.

Käytännössä laskuhyvityksenä tai rahallisena palautuksena maksettava määrä pienentäisi laskutettavien sähkölaskujen tosiasiallisesti maksettavaksi jäävää loppusummaa (s. 19). Esityksen perustelujen mukaan (s. 18) sähköhyvitys ei pienentäisi sähköenergialaskujen perusteella myönnettävän kotitalousvähennyksen perusteena olevia toteutuneeseen kulutukseen perustuvia kuukausikohtaisia sähköenergian kustannuksia, koska sähköhyvitys myönnettäisiin eri kustannusten perusteella ja se maksettaisiin sähkövähennyksen ja/tai sähkötuen lisäksi. Esityksen mukaan sähköhyvitys ei siis vaikuta sähköenergialaskujen perusteella myönnettävän kotitalousvähennyksen määrään.

Esitettyä lisämaksuajan myöntämisvelvoitetta sovellettaisiin siihen sähköenergiasta laskutettuun määrään, joka on syntynyt sähkönkulutuksesta 1.1.2023 – 30.4.2023 välisenä aikana (s. 22). Laissa tarkoitettu lisämaksuaika voisi kuluttaja-asiakkaan kohdalla olla enintään 120 päivää kunkin laskun alkuperäisestä eräpäivästä. Kotitalousvähennyksenä myönnettävän sähkövähennyksen kannalta on oleellista, että sähköenergialaskut tulevat lisämaksuajasta huolimatta maksettavaksi vuoden 2023 aikana.

Verohallinnon näkemyksen mukaan sähkölaskulta tulee ilmetä selkeästi sähkövähennyksen perusteena käytettävät tuloverolain 127 g §:ssä tarkoitettut tiedot, kuten sähköenergian kulut (sähköenergian arvonlisäverollinen hinta ja sähköenergian perusmaksu) ajalta 1.1.–30.4.2023. Näiden tietojen perusteella asiakkaan on mahdollista hakea kotitalousvähennyksenä myönnettävää sähkövähennystä vakituisen asuntonsa yli 2000 euron sähköenergian kustannuksista.

Muut huomiot esitysluonnoksesta

Sähköhyvityksestä on Verohallinnon näkemyksen mukaan tarkoituksenmukaista käyttää sähköhyvitys-nimikettä, jotta se ei sekoitu väliaikaiseen sähkötukeen (1152/2022) tai kotitalousvähennyksenä myönnettävään sähkövähennykseen. Esityksen sivun 18 viimeisessä kappaleessa (rivillä 1 ja 3) sekä sivulla 22 (rivillä 1) mainittu sähkövähennys on Verohallinnon näkemyksen mukaan syytä tarkentaa muotoon sähköhyvitys. Esitykseltä on syytä tarkentaa käsitteet sähköhyvitykseksi sähkötuen sijaan mm. sivulla 19 "takautuvasti maksettava sähkötuki", s. 27 "takautuvasti maksettavasta sähkötuesta annettavan lain mukainen sähkötuki" sekä

sähköhyvityslain 3 §:n 3 momentissa, 4 §:n 2 ja 5 momentissa (6 momentissa 'vähennys'), 5 §:n 2 momentissa ja 7 §:n 3 momentissa.

Ehdotetun takautuvasti maksettavasta sähköhyvityksestä annettavan lain 3 §:n 2 momentin viittausten 3 §:ään pitänee viitata 4 §:ään.

Sivulla 9 ja 18 on esitetty, että pörssihintaan perustuvat sähkösopimukset katsottaisiin suoraan kuuluvan tuen piiriin, mutta asia ei ilmene laista ja sivujen 10-11 esimerkissä 2 pörssihintaisen sopimuksen katsotaan hinnan perusteella kuuluvan sähköhyvityksen piiriin. Sivun 10 esimerkissä 1 luvut eivät kaikilta osin täsmää.

Sähköhyvityslaista ei nimenomaisesti ilmene sähköhyvityksen käyttöpaikkakohtaisuus. Lain 3 §:n 2 momentissa mainitaan 'loppukäyttäjän sähkönenergian myyntihinta' ja 4 §:n 1 momentissa 'asiakaskohtainen' sähkönhinta, jotka käytännössä tarkoittanevat asiakkaan sopimuskohtaista sähkönhintaa, 4 §:n 1 momentissa myös tammikuun osalta.

Sivulla 19 on todettu "olisi asiakaskohtainen kokonaishyvitys enimmillään 2 800 euroa.". Käytännössä asiakaskohtaisesti sähköhyvitystä voisi ilmeisesti kertyä useammankin sähkönkäyttöpaikan osalta, esimerkiksi sekä sähkölämmitteisen vakituisen asunnon että useammankin vapaa-ajanasunnon osalta.

Pääjohtaja Markku Heikura

Johtava asiantuntija Mia Keskinen

Keskinen Mia
Verohallinto